

egne sig til Udgangspunkt for et internationalt Niveau; men paa den anden Side frembyder Atlanterhavets Vandspejl ogsaa Vanskeligheder i denne Henseende, i det den nøjagtige Bestemmelse af dets Middelhøjde bliver vanskeliggjort ved de hyppige og stærke Svingninger, som Vandstanden er underkastet saa vel ved Tidevandet som ved Vindretningen. I Indhavene er denne Ulempe derimod langt fra saa stærk.

Gradmaalings-Kommissionen har foreløbig indskrænket sig til at anbefale de forskellige europæiske Kyststater, — for saa vidt de ikke allerede have truffet saadanne Foranstaltninger, — snarest mulig at indrette regelrette Vandstandsmaalinger og at forbinde disses Nulpunkter med hinanden ved saa nøjagtige Nivellementer, at den sandsynlige Fejl er mindre end 3 Millimetre paa Kilometren (omtr. $\frac{1}{3}$ Mil). Hensigten hermed er da saa vel at bestemme Havets afvigende Niveau paa de forskellige Kyster, som at tilvejebringe Midler til en nøjagtig Undersøgelse af Landenes langsomme Hævninger eller Sænkninger. Som et Exempel af Interesse kan nævnes, at et Nivellement 1875 har godtgjort, at Østersøens Middelvandspejl ved Swinemünde i dette Aar fuldstændig var det samme som i Aaret 1834.

Man kan ikke nægte, at de skandinaviske Lande og særlig Sverige og Danmark have al Grund til at lægge sig Kommissionens Opfordring i denne Retning paa Hjærte; thi saa vidt vides, er der hidtil kun i Norge blevet indrettet registrerende og ved Nivellement bestemte Vandstandsmaalere, nemlig en i Throndhjemsfjorden og en ved Drøbak i Kristianiafjorden. I Sverige har der paa det kgl. svenske Videnskabernes Akademi's Foranstaltning siden 1852 været udført Maalinger paa alle Kysterne, og Resultaterne af disse ere 1876 af Dr. Forssmann blevne offentliggjorte i Akademiets „Handlingar“. Da disse Jagttagelser imidlertid ikke have været underkastede tilstrækkelig Kontrol, og da Stationerne først ere blevne inspicerede 1869, kunne Maalingerne paa de fleste Steder ikke regnes for at være aldeles paalidelige. En Undtagelse herfra danne dog de ved Stockholms Sluse og ved Grönskärs Fyr i Stockholms Skærgaard udførte Maalinger, der begge give som overensstemmende Resultat, at denne Del af Landet for Tiden hæver sig noget over 1 Fod i 100 Aar. Betydelige Midler blive for Tiden anvendte til at udvide og forbedre disse Maalinger, og de ville fremtidig blive henlagte under det Bureau for nautisk Meteorologi, hvis Oprettelse den svenske Rigsdag i Aar har bevilget. Om en Forbindelse af dem ved et Nivellement synes der derimod endnu ikke at være Tale.

I Danmark foreligger der næppe noget officielt om strængt paalidelige og i en længere Aarrække udførte Vandstandsmaalinger paa Landets forskellige Kyster. Forholdene ere tilvisse vanskelige hos os; vi mangle nemlig Klipperne, som Nordmændene og Svenskerne med saa stor Fordel kunne bruge til Anbringelsen af næsten uforgængelige Mærker, og vore fladt afløbende Kyster saa vel som Isgangen i Vintermaanederne frembyde store Ulemper for en hensigtssvarende og sikker Anbringelse af Vandstandsmaalere. Kunne disse Vanskeligheder med Held overvindes paa den tyske Østersøkyst, maa dog det samme kunne lykkes hos os. Det er nu vel utvivlsomt, at Vandstanden mere eller mindre regelret jagttages i nogle af vore Havne

og paa adskillige andre Steder her i Landet som f. Ex. ved Inddæmningerne; men dels mangler det fornødne Nivellement, og dels udføres Maalingerne næppe med den nødvendige Garanti for deres Nøjagtighed eller efter et saadant overensstemmende Skema, at man fuldstændig kan sammenligne dem indbyrdes. Skulde der bødes herpaa, — og Øjeblikket synes nu at være kommet dertil, — maatte disse Jagttagelser helt omorganiseres og dernæst samles under og stadig kontrolleres af en bestemt Centralinstitution. Efter Forlydende vil der imidlertid i den nærmeste Fremtid hos os blive gjort Skridt til en Ordning af denne vigtige Sag.

N. Hoffmeyer.

Nordenskiolds næste Expedition. I „Weser Zeitung“ af 30te Januar 1877 og derfra optaget, dog med Forbehold, i Petermanns „Mittheilungen“ for 1877, S. 73 er der meddelt, at den navnkundige rejsendes næste Expedition skal gaa af Sted til Sommer, at den vil strække sig langs hele Ishavet til Beringsstrædet og at alle Omkostningerne ville blive dækkede af Oscar Dickson i Göteborg. I Følge Brev til undertegnede er dette dog ikke rigtigt. Expeditionen kommer saaledes først til at afgaa 1878, og den skal undersøge Ishavet norden- og østenfor Jenissej. Kong Oscar II, der allerede understøttede O. Torells Expedition til Spitsbergen 1861, interesserer sig meget for Nordenskiolds Forehavende; han har deltaget i Udkastet til Planen og har til Udførelsen deraf af sin private Kasse tilbudt en meget stor Sum, foruden at han har lovet som Konge at yde den sin kraftigste Bistand. En stor Del af Omkostningerne ville blive udrede paa denne Maade og Resten vil blive ydet af den „furstlig frikostige“ Oscar Dickson samt af Alex. Sibiriakoff. Ligesom de tidligere svenske Expeditioner skal ogsaa denne ledsages af en Stab af videnskabelige Specialister.

Ed. E.

Ny Caledonien. Iblant de Skrifter, der i den sidste Tid ere indleverede til det geografiske Selskab i Paris, er ogsaa et af Heurtant over Jordbundsforholdene paa Ny Caledonien, de franske Kommunarders Forvisningssted. Den har i Følge Behm*) en Størrelse af 315 □ Mile, altsaa omtrent som tre Fjerdedele af Nørrejylland, og en Folkmængde af 29,000 Indfødte, hvortil end videre maa regnes de hvide, som i Følge Levasseur**) udgjøre 10,000, iblandt hvilke 6,000 Straffefanger. Den højeste Del paa Øen er en Højslette***), der naar 5200 Fod eller 200 Fod mere end Humboldtspidsen, der hidtil har været regnet for det højeste Punkt. I det Geologen Delesse fremlagde Heurtants Arbejde for Selskabet, omtalte han, at Ny Caledonien indeholder store Mineralrigdomme af Kobber, Guld, Nikkel o. s. v., og han paaviste, at de avstralske Guldgraveres Arbejde almindeligvis kun er lidet lønnende. Udbyttet, som i Evropa gjerne menes at være meget stort, udgjør nemlig i Tværmaal kun fra 1200 til 1800 Kroner om Aaret for hver enkelt Arbejder.

Ed. E.

*) Geograph. Jahrb. II.

**) La France avec ses colonies. 1875.

***) Petermanns „Mittheil.“ for 1877, S. 80.